

Program for Gjøvik SV – kommunevalgperioden 2019-2023

Innledning

Vi i SV tror på det gode i mennesket og at mennesker best kan løfte sammen i flokk. Vi ønsker et samfunn hvor et sterkt fellesskap sikrer mest mulig like muligheter for ulike enkeltmennesker, og en mest mulig rettferdig fordeling av godene. Vi ønsker derfor at Gjøvik skal være en kommune hvor fellesskapet har ansvar for og kontroll over viktige velferdsoppgaver som barnehage, skole og omsorg.

Hver krone som bevilges til velferd fra det offentlige bør gå til å utvikle et best mulig velferdstilbud, og ikke til profitt for eierne av kommersielle selskaper. Vi er derfor motstandere av at viktige tjenestetilbud skal konkurranseutsettes eller privatiseres. SV vil i stedet arbeide for at tjenestetilbudene innenfor offentlig sektor får bedre rammebetingelser, og dermed sikre enda bedre tjenestekvalitet, innovasjon og utvikling.

SVs idealkommune er en kommune der innbyggerne får realisert sitt potensial og brukt sine ressurser best mulig. Fortsatt er kvinner mest avhengig av gode offentlige velferdstilbud. Gode, trygge og rimelige offentlig tjenester blir dermed også viktige forutsetninger for kvinners deltakelse i arbeidslivet.

SVs idealkommune er en internasjonal kommune, hvor det drives aktivt arbeid for likestilling og inkludering. Alle skal ha mest mulig like muligheter, uavhengig av kjønn, legning, etnisitet, religion og familiebakgrunn.

Vi ønsker en tillitsreform hvor folk går sammen for å skape bedre velferdsordninger og et levende lokaldemokrati. Vi vil snu en utvikling med stadig mer kontroll, rapportering, byråkrati og markedstenkning i offentlig sektor. I stedet vil vi oppmuntre til større medvirkning for de som mottar tjenester, og gi mer tid og tillit til de ansatte. Vi vil derfor være lydhøre for organisasjoner som representerer medlemmene i lokale yrkesgrupper og interessegrupper.

SVs ideal for folkestyre er en kommune med tillit og nærhet mellom beslutningstakerne og andre innbyggere, med åpne prosesser som gir alle mulighet til å delta i demokratiske prosesser. Som del av dette åpner vi for økt bruk av lokale folkeavstemninger. SV støtter at Gjøvik kommune består med nåværende grenser, med et godt samarbeid og naboskap til de øvrige kommunene i regionen.

Vi i Gjøvik SV er fortsatt motstandere av den udemokratiske tvangssammenslåingen av fylkene Hedmark og Oppland, men vil så lenge Innlandsregionen består arbeide for en rettferdig fordeling hvor Gjøvik får sin rettmessige andel av offentlige arbeidsplasser og institusjoner. Vi vil motarbeide en utvikling hvor tyngdepunktet i regionen flyttes innover mot Oslo. Internt i kommunen vår vil vi også arbeide for geografisk rettferdighet, og sikre alle lokalsamfunnene et fullverdig tjenestetilbud.

En trygg og god oppvekst for alle barn

Skateparken på Gjøvik

Alle barn har rett til en trygg og god oppvekst. Hvordan deres fremtidsutsikter ser ut om 10-20 år, er også svært viktig for fremtidsutsiktene til samfunnet vårt. SV vil bygge videre på den inkluderende fellesskolen, barnehagen og ungdom som ressurs, og sette oss høye mål for å kunne gi barn og unge like muligheter.

Tidlig innsats er viktig for å fange opp både begynnende mobbing, lærevansker, og sosiale problemer. God voksendekning i barnehagen er like viktig som i skolen. En inkluderende barnehage gir plass til alle og har et kvalitativt godt tilbud, der midlene kommer barna til gode. Alle barn skal få muligheten til å gå i en barnehage nær der de bor. Foreldrene skal ha råd til å ha barnet i barnehage og alle barn skal stille likt når de når barnehagealder.

SV vil arbeide for at ungdom som på ulike måter risikerer å falle utenfor fellesskapet, blir fanget opp og inkludert i positive, aktive og kreative miljøer, som kan gi dem tilbake følelsen av mestring og tilhørighet. SV vil arbeide for å sikre gode rammer for disse tiltakene, slik at de kan fortsette å utvikle seg og inkludere ungdom og det mangfold de representerer.

Gjøvik SV vil ha som mål å innføre heldagsskole i kommunen, med utvidet tid til skolelekser der elevene får hjelp og oppfølging på skolen. Vi vil arbeide for at prøveordningen med leksefri skole i kommunen blir gjennomført og utviklet videre. Å innføre skolelekser i stedet for hjemmelekser mener vi vil virke sosialt utjevnende og sikre kvalifisert hjelp til elevene. Elever som strever med skolearbeidet skal ikke være prisgitt familiens muligheter til å følge opp eleven hjemme, for å kunne lykkes på skolen.

Gjøvik SV vil:

- Opprettholde og videreutvikle en desentralisert skole- og barnehagestruktur.
- Øke antall lærere og innføre miljøterapeutstillinger på skolene.
- Legge til rette for like vilkår for barn i barnehagealder ved å arbeide for flere kommunale barnehageplasser.
- Ha fokus på tidlig innsats i barnehager og skoler.
- Videreføre og utvikle tilbud til ungdom i kommunen som er inkluderende, gir mestring og positiv utvikling.
- Prøve ut leksefri skole, og arbeide for at dette blir en permanent ordning.
- Sørge for at elevene får kvalifisert hjelp til å gjennomføre hele skolearbeidet på skolen.

Klima og miljø

Gjøvik by fra Eiktunet

Gjøvik SV tar klima- og miljøutfordringene på alvor.

Vi skal ta vare på miljøet og det rike naturmangfoldet vårt både av hensyn til naturens egenverdi og for kommende generasjoner. Å satse grønt bidrar til å løse de globale klima og miljøproblemene, og gir grunnlag både for fornybar næringsutvikling og rike naturoplevelser.

Klimautslippene har blitt redusert med 20 % siden 2013 i Gjøvik og vi er på god vei mot målet om å være en nullutslippskommune i 2025. SV vil styrke kollektivtransport, sykkelveier og gangveier framfor ny veiutbygging i Gjøvik by og i tettstedene. Det er et mål at flest mulig kan bruke sykkel eller gå til jobb, skole og barnehage og i fritiden. Det vil redusere klimautslippene, bidra til redusert luftforurensning og være bra for folkehelsen. Klimaendringene fører til mer intensive og hyppige

nedbørsituasjoner med mer overvann, flom og fare for ras og jordskred. Arealbruken vår må bevare naturmangfoldet, bidra til reduserte klimautslipp og sikre god tilpasning til et endret klima.

Gjøvik kommune skal i sin virksomhet intensivere arbeidet for reduserte klimautslipp innenfor alle sektorer og omstille Gjøvik til et lavutslippssamfunn.

Gjøvik SV vil:

- Gå inn for sammenkobling av Gjøvikbanen og Dovrebanen snarest mulig, og for å opprette en ny jernbanestasjon på Kallerud.
- Arbeide for at RV4 legges under Gjøvik, og gå imot firefelts RV4 til Mjøsbrua.
- Lage ny klimaplan for perioden 2022-2025 med tiltak innenfor alle samfunnsområder og med klimabudsjett for kommunens virksomhet.
- Fortette med boliger og publikumsintensive virksomheter inntil kollektivknutepunkter og i tettstedene, slik som ved skysstasjonen i Gjøvik og i Biri Sentrum.
- Redusere bruk av gate -og tomtearealer til parkering, blant annet gjennom utbygging av nye parkeringshus.
- Utvikle en ny bydel med nullutslipp på Huntonstranda med god tilrettelegging for allmennheten, arbeidsplasser, næring, boliger og kulturformål.
- Videreføre sykkelsatsingen i Gjøvik med gode og sammenhengende gang og sykkelveger, og god sykkelparkering i tettstedene.
- Ta i bruk flere elektriske biler og sykler i kommunens virksomheter, og bygge flere ladepunkter.
- At nye offentlige bygg skal bygges som plussenergibygg og med lavest mulig energibruk i anleggsfasen.
- Ta i bruk fjernvarme og fornybar energi ved alle utbygginger i kommunen.
- Øke trebruk og klimanøytrale byggematerialer i offentlige bygg.
- Ta vare på arter og naturtyper og unngå naturinngrep som truer naturmangfoldet.
- Sikre god vannkvalitet i Mjøsa, Hunnselva og andre vassdrag.
- Sikre naturens evne til å håndtere større vannmengder gjennom fordrøyning i myr og vegetasjon, gode flomveier i bekker og elver, og gode overvannsløsninger i tettstedene.
- Styrke tiltak for økt dyrevelferd.

Velferd

Nytt omsorgssenter under bygging på Biri

Å vokse opp i et likestilt samfunn, med små forskjeller og gode sosiale rettigheter, er en av de viktigste suksessfaktorene for et godt liv og en god helse. Den største effekten på folkehelsen får vi om vi forebygger heller enn å reparere. Derfor er det viktigste vi kan tilby våre unge en trygg oppvekst både sosialt og økonomisk. Vi ønsker et godt offentlig helsevesen, som ikke bestemmes av den enkeltes lommebok.

De aller fleste av oss vil trenge sykehus og helsehjelp i løpet av livet. Den største tryggheten vi kan få er visshet om at hjelpen er der, når vi skulle trenge den som mest. Medisinske sannheter endrer seg, det er selve vitenskapens natur. Vi vet allikevel at det vanligste er det vanligste, og vi trenger alle sammen gode og tilgjengelige tjenester. Befolkningen blir eldre og eldre, og vi overlever sykdommer i langt større grad enn tidligere generasjoner. Det betyr også at vi har flere år hvor vi lever med sykdom, der man tidligere døde av den. Å gi innbyggere som er gamle og preget av sykdom et best og lengst mulig liv, krever høy kompetanse i helsetjenestene. Derfor er tilgangen til helsehjelp viktig, og vi trenger kort vei til fagfolk.

Lokalsykehusene behandler de aller fleste tilstander som kan ramme. Hjerter- og karsykdommer, infeksjoner og kreft er de sykdommene som krever flest menneskeliv. Både kirurgiske og medisinske problemstillinger kan være tidskrisiske og kort vei til sykehuset kan få stor betydning for utfallet. Derfor vil vi slå ring om sykehustilbudet vårt og spesielt om tilgangen på akuttfunksjonene.

Fastlegen er selve grunnsteinen i helsevesenet. Alle trenger fastlegen og alle trenger at fastlegen har arbeidsforhold som gjør det mulig å være tilstede for pasientene sine. Denne må ha lønns- og arbeidsvilkår som er levelige, som gjør det attraktivt å være fastlege på samme sted i mange år. Derfor støtter vi fast offentlig ansettelse av fastleger i kommunen og bedre muligheter for å få gjennomført spesialiseringsløp og videreutdanning for fastlegene i kommunen. Tiden har endret seg fra fastlegeordningen så dagens lys, og dagens unge leger er i mindre grad enn før villige til å gå inn i selvstendig næringsdrift. Det er mange grunner til det, og noe av det handler om trygghet i arbeidslivet, sosiale rettigheter og en mer normalisert arbeidshverdag. En trygg lege er en god lege. I hele landet ser vi at fastlegeordningen er presset og vi ønsker å være proaktive for å sikre innbyggerne en solid og stabil legetjeneste i fremtiden.

Mange vil oppleve psykisk sykdom i løpet av livet, og flere vil trenge spesialisert oppfølging og behandling over tid. I kommunen skal man i større og større grad gjennomføre utredning og behandling, og til det trenger vi både hoder og hender. Vi trenger nok sykepleiere og psykologer med hele, faste stillinger, kurs og videreutdanninger. Samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen er viktig for å gi gode helhetlige helsetjenester til alle. Gjøvik er foregangskommune innenfor ambulerende tjenester til personer som har psykiske lidelser og rusproblemer og høster allerede gode erfaringer. Slike tilbud må videreutvikles og utvides.

Gjøvik SV vil:

- Øke grunnbemanningen i eldreomsorgen.
- Slå ring om sykehustilbudet vårt og spesielt om tilgangen på akuttfunksjonene.
- Tilby faste ansettelser for fastlegene i kommunen med muligheter for å få gjennomført spesialiseringsløp og videreutdanning.
- Opprette flere fastlegehemler.
- Få gjennomført utbygging av nye omsorgssentre på Biri og i Snertingdal.
- Bygge ny legevakt inntil Gjøvik sykehus og ansette nok fagfolk der.

Nærings- og kunnskapsutvikling

Smaragdbygget på Campus Kallerud

Gjøvik SVs næringspolitikk skal bidra til full sysselsetting, styrket regional utvikling og økt verdiskaping innenfor en bærekraftig ramme. Gjøvikregionen har lange og sterke tradisjoner innen jord- og skogbruk, handel, industri og utdanning. Vi vil arbeide for å ta vare på og styrke industrimiljøene og andre arbeidsplasser i regionen. SV vil prioritere miljøvennlig næringsutvikling og bærekraftig bruk av naturressurser.

Gjøvik er en av landets største jord- og skogbrukskommuner og det gir grunnlag for over 1000 årsverk i kommunen. Skogen er vår grønne, fornybare olje, som i tillegg gir naturopplevelser og klimagevinst ved å binde opp CO2. Lokal matproduksjon gir arbeidsplasser, opprettholder et variert kulturlandskap, og styrker sjølforsyningsgraden av mat.

Gjøvik har blitt en universitetsby. Gjøvik SV vil aktivt bidra til økt samarbeid med næringsliv og offentlig sektor i regionen. Et godt og forpliktende samarbeid vil være en vinn-vinn situasjon for alle parter. Gjennom utvikling av gode barnehage-, skole- og kulturtilbud vil SV bidra til at kompetansemiljøet på Kallerud blir attraktive arbeidsplasser og Gjøvik et spennende studiested.

Gjøvik SV vil:

- Videreutvikle en industripark for bioøkonomi på Skjerven, og utvikle andre næringsarealer.
- Gi næringsstøtte til etablering av nye bedrifter.
- Beholde og skaffe flere statlige arbeidsplasser.
- Beholde eierskapet til kommunens skoger og bruke de bynære skogarealene til å styrke folks muligheter til gode naturopplevelser og aktivt friluftsliv.
- Verne matjord mot utbygging og bruk som utarmer jorda.
- Støtte gårdsutvikling, drenering av landbruksjord, overgang til mer økologisk jordbruk.
- Etablere utsalg av lokalprodusert mat i samarbeid med landbruksnæringa.
- Opprettholde en variert bruksstruktur med både små, mellomstore og noen større bruk.
- Legge til rette for utbygging av gode studentboliger i gangavstand fra Kallerud.

Arbeidsliv

Kampen for et anstendig og inkluderende arbeidsliv er viktig. Høyresidens svekkelser av arbeidstakernes rettigheter er noe vi vil bekjempe. Vi er for et organisert arbeidsliv som har som hovedmål at flere må få tilbud om heltidsstillinger. Vanlige arbeidstakeres rettigheter må styrkes gjennom lovverk og avtaler. Arbeidsmiljøloven må forbedres.

Kampen for et seriøst arbeidsliv handler om å kunne produsere godt og effektivt, samtidig som man tar vare på og utvikler de menneskelige ressursene på en bærekraftig måte.

Et likestilt arbeidsliv er viktig for Gjøvik SV, og vi vil arbeide for at kvinner skal ansettes på samme vilkår og med de samme lønns- og arbeidsbetingelser som menn. Gjøvik SV vil drive et aktivt arbeid for likestilling og inkludering. Alle skal ha like muligheter uavhengig av kjønn, legning, etnisitet og religion. Gjøvik SV vil være en pådriver for å få næringslivet til å se viktigheten av å ansette innvandrere på lik linje med norske arbeidssøkere.

Gjøvik SV vil:

- Støtte et organisert arbeidsliv, der heltidsstillinger er hovedregelen. Deltid skal kun være en mulighet, mens heltid skal være en rettighet.
- At praksisarbeid skal lede til faste ansettelser. Både kommunale- og private arbeidsgivere som tar inn folk i praksis, må forplikte seg til å tilby disse fast ansettelse etter maksimalt ett år.
- At kommunen skal unngå innleie fra bemanningsbyråer.
- Gå imot at matbutikker skal ha åpent på søndager. Søndager skal være en fridag, ikke en handledag.
- Støtte fagbevegelsen i kampen mot sosial dumping, og annen arbeidslivskriminalitet
- Styrke tilsyn og kontroll i arbeidslivet. Arbeidstilsynet må få flere midler til å gjennomføre målrettede kontroller og aksjoner.
- Kjempe for at kvinner og menn skal ansettes med de samme lønns- og arbeidsbetingelser.
- At tilskuddet til yrkesfagene økes, og at det må legges til rette for at flere unge velger yrkesfag og praktiske fag.
- At det skal legges til rette for at det tas inn flere lærlinger og at antallet lærlinger økes.
- At det skal være nulltoleranse mot diskriminering og rasisme på arbeidsplassene.
- Arbeide for flere og bedre tilrettelagte tilbud for å få folk tilbake i arbeidslivet, med flere tilrettelagte arbeidsplasser og Fontene-hus.

Integrering og inkludering

Alle som kommer til Gjøvik skal føle at de blir inkludert i samfunnslivet. De skal merke at her i Gjøvik har vi en aktiv og human integreringspolitikk, der alle skal få like muligheter til å bruke og videreutvikle sine erfaringer og kunnskaper. Det er en selvfølge for Gjøvik SV at kommunen vår skal bosette flere flyktninger. Vår region er avhengig av innvandring for å øke folketallet, og for å dekke

behovet for arbeidstakere – særlig innenfor pleie og omsorg. Vi må styrke alle målrettede integreringstiltak, både når det gjelder samfunn, arbeid og skole. Gode integreringstiltak er språkopplæring og kvalifisering til arbeid, barnehageplass til alle, og ikke minst et godt skoletilbud.

Gjøvik skal oppleves som et varmt og inkluderende samfunn der alle, uansett bakgrunn, hudfarge, legning og trosretning, skal føle seg velkomne og likeverdige

Gjøvik SV vil jobbe for et åpent, fordomsfritt og mangfoldig samfunn, der vi løfter i sammen og med respekt for alle individer som bor her. Kampen for et samfunn uten fremmedfrykt og rasisme må fortsette, og vi vil gi vår støtte til alle tiltak som gjør byen vår varmere og mer inkluderende. Som en moderne universitetsby skal Gjøvik være en by som løfter fram og dyrker mangfoldet, og der folk, - uansett bakgrunn, kan få være seg selv. Gjøvik SV sier JA til et rasismefritt samfunn!

Gjøvik SV vil:

- Jobbe for en god integreringsprosess, der folk som kommer til Gjøvik kommer raskt i gang med språkopplæring, jobbtrening og/eller skole.
- Styrke det flerkulturelle rådet, samt å øke støtten til frivillige organisasjoner som arbeider for inkludering.
- Støtte tiltak som skal få innvandrerkvinner ut i arbeidslivet, som for eksempel Jobbsjansen Globus Kafé i Hunndalen.
- Aktivt jobbe for at vårt lokalsamfunn skal være fritt for rasisme og fremmedfrykt, og at vi får et samfunn der alle føler seg inkluderte, verdifulle og jevnbyrdige.
- Arbeide for mangfold og bekjempe enfold.

Kultur, idrett og friluftsliv

SVs idealkommune sikrer god tilgang på kultur og idrettstilbud til innbyggere i ulike aldre, uavhengig av sosial og økonomisk tilhørighet. Et bredt kultur- og idrettstilbud er et viktig bidrag til meningsfylt tilværelse for alle. Vi vil derfor styrke Gjøviks posisjon som musikkby og videreutvikle breddetilbudene i idretten.

Bibliotekene er en viktig kilde til kunnskap og kulturopplevelser, og samtidig en svært viktig møteplass som vi må støtte opp om. Gjøvik Kino er en bærebjelke i kulturtilbudet for byen og regionen. Gjøvik Gård er en grønn kulturperle midt i Gjøvik sentrum, og skal forbli et sted hvor kulturinteresserte i alle aldre kan møtes for ulike kunst- og kulturarrangementer.

Gjøvik byr på rike muligheter til friluftsliv og naturopplevelser. Allemannsretten, at alle har fri adgang til naturen, er grunnmuren for norsk friluftsliv.

Gjøvik SV vil:

- Styrke tilbudet av opplæring og utøvelse av ulike typer musikk, dans, sang og teater i hele kommunen.
- Bygge et kulturhus som er tilpasset de behovene kulturlivet og befolkningen har og med en lokalisering som skaper lavest mulig transportbehov.
- Tilby kulturarenaer leiepriser som gjør det mulig for alle å benytte seg av dem.

- Tilby idrettslag bedre støtteordninger og rimeligere lokalleie.
- Arbeide for at flere idretts- og kulturarrangementer blir lagt til Gjøvik.
- Øke bevilgningene til bibliotek tjenester og Gjøvik Litteraturhus.
- Opprette en litteraturfestival på Gjøvik.
- Bevare Gjøvik Kino som en kommunalt eid og drevet kino med et bredt tilbud av filmer.
- Styrke allemannsretten og legge til rette for innbyggers ferdsl og friluftsliv.
- Motarbeide utvidet adgang til motorferdsel i utmark.

En ansvarlig boligpolitikk

Vi vil føre en sosial boligpolitikk. Å ha en god bolig er nødvendig for å fungere i hverdagen. Vi vil derfor bidra til at flest mulig kan eie sin egen bolig til en kostnad de kan leve med. Gjøvik Boligstiftelse skal videreutvikles som et boligpolitisk virkemiddel for kommunen

Gjøvik SV vil:

- Gjennomføre tiltak for at unge skal kunne etablere seg i boligmarkedet og flest mulig skal kunne eie egen bolig, for eksempel gjennom «leie før eie»-prosjekter.
- Legge til rette for nye og gode boligområder i ulike deler av kommunen.
- Legge til rette for at flere, også barnefamilier, kan bo i bysentrum og i nærheten av kollektivløsninger, med variasjon i størrelse og prisnivå på boligene som bygges.
- Sørge for at kommunen bidrar til å regulere og utvikle egnede områder i egen regi og i samarbeid med andre.
- Styrke rammene for startlån til de som har problemer med å komme seg inn på boligmarkedet.